

EMEK HAREKETİ ATÖLYESİ VE KAYNAKÇASI 2019

Emek
Çalışmaları
Topluluğu

Emek alışmaları Topluluğu
İstanbul, Mayıs 2019

ET iletişim:

emekcalismalaritoplulugu@gmail.com

<https://www.facebook.com/emekcalisma>

<https://twitter.com/emekcalisma>

EÇT Emek Hareketi Atölyesi ve Kaynakçası

İçindekiler

I. Türkiye emek hareketi literatüründe eksik kalan, üzerine gidilmesi gereken meseleler	2
II. EÇT çatısı altında birlikte yapabileceğimiz iş önerileri	4
III. Tematik bir güncel emek hareketi çalışmaları kaynakçasına giriş	5
1. Devletin/işverenlerin etkisi: dışsal sorunlar	6
2. Toplumsal zemine yönelik anket çalışmaları	7
3. Sendikaların içsel sorunlarının genel değerlendirilmesi	8
4. Sendikalar ve toplumsal cinsiyet	9
5. Emek mücadelesi vakalarının incelenmesi	10
6. Bir işçi örgütünün yeniden canlanma gayretleri üzerine yapılan çalışmalar	12
7. Emek hareketinin genel durumuna ilişkin niceliksel ağırlıklı rapor ve yıllıklar	12
8. Sosyal diyalog kurum ve mekanizmaları ve toplu iş hukuku üzerine yapılan çalışmalar	13
9. Hak-İş konfederasyonu üzerine yapılan çalışmalar	14
10. Sendikaların sosyal medya kullanımı üzerine yapılan çalışmalar	14
11. Kamu sendikacılığı üzerine yapılan çalışmalar	15
12. Klasik sendikacılık dışı emek mücadelesi kurum ve biçimleri üzerine yapılan çalışmalar	15
13. Uluslararası emek hareketi ve uluslararası sendikacılık	16
14. Kategori dışı diğer çalışmalar	16

Bu rapor, Emek Çalışmaları Topluluğu'nun (EÇT) 27 Nisan 2019'da Boğaziçi Üniversitesi'nde düzenlediği 3. Akademik Koordinasyon Toplantısı'nda yapılan beş atölyeden biri olan Emek Hareketi / Sendikal Hareket Atölyesi'nin çıktısıdır.

Toplantının düzenlenmesindeki katkılarından dolayı Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Politika Forumu'na ve Friedrich Ebert Stiftung'a teşekkür ederiz.

Atölye Katılımcıları: Aslıhan Aykaç Yanardağ, Denizcan Kutlu, Ceyhun Güler, Alpkan Birelma, Aslı Kayhan, Özde Köseoğlu, Çağrı Gökçek, Başak Bozkurt

Konunun tanımı ve sınırları: Emek hareketi / sendikal hareket derken emekçilerin çalışma yaşamına yönelik kolektif mücadelelerine dair yapılan güncel çalışmalara odaklanıyoruz. Sendika ve sendika dışı kurumlar aracılığıyla ya da herhangi bir kurumun dahiliyeti olmadan gerçekleşen emek mücadelelerini kastediyoruz. Güncel çalışmalara odaklanarak emek tarihi literatürünü büyük ölçüde dışarıda bırakıyoruz. Türkiye'deki emek hareketleri üzerine ve Türkiyeli araştırmacılar tarafından dünyanın başka yerlerindeki emek hareketleri üzerine ortaya konmuş olan yazını irdeliyoruz. Emek süreçleri ve çalışma koşullarına odaklanan çalışmaları dışarıda bırakırken, başta sendikalar olmak üzere emekçilerin kolektif mücadele kurumları üzerine yapılan her çalışmayı konu içi sayıyoruz.

I. Türkiye emek hareketi literatüründe eksik kalan, üzerine gidilmesi gereken meseleler

- Türkiye emek hareketi üzerine yapılan çalışmalarda teorik tartışma ve teorik katkı sınırlı kalmakta, betimlemecilik ağır basmakta.
- Sendikal üye tabanının içinde azınlıkta kalan gruplara yönelik yapılan çalışmalar sınırlı (lgbti, engelli, göçmen, kadın, genç, vb.).
- Sendikaların erkekçi yapıları bir şekilde kurulabilmiş olan kadın birimlerini bile çökertebiliyor. Sendikaların içinde faaliyet yürütmeye, kadın birimleri oluşturmaya çalışan kadınlarla feminist hareket nasıl daha yoğun bir ilişki ve dayanışma kurabilir? Sendikalar içindeki kadın çalışmalarını nasıl güçlendirebiliriz? Bu önemli soru üzerine ülkemizdeki örnekleri de yurtdışındaki örnekleri de inceleyen yol gösterici araştırmalar yapılmalı. Sendikaların dışındaki hareketlerin sendikaları dönüştürebileceğine dair örneğin ABD'de üzerine çalışılmış pek çok örnek vaka var.
- Sendikacılık ve erkeklik üzerine hemen hiçbir çalışma yok.
- İşçi hareketinin geleneksel sendikalar dışında kalan kurum ve repertuarlarına yönelik yapılan çalışmalar sınırlı (örn. toplumsal hareket sendikacılığı, topluluk/cemaat sendikacılığı, dayanışma ekonomileri, toplumsal adalet sendikacılığı, özyönetim, mahkum emek birlikleri).
 - Örneğin Suriyeli göçmenlerin örgütlenmesi söz konusu olacaksa bunun için muhtemelen topluluk/cemaat sendikacılığı tipi bir sendikacılığa ihtiyacımız olacaktır. Topluluk/cemaat sendikacılığında bu anlamda öğrenebileceğimiz şeyler var.

- Geleneksel çerçevesinin dışında kalan birileri var ve başka biçimlerde örgütlenmekte. Örneğin işçileri örgütleyen muhafazakar eğilimli kimi dernekler var. Bunlar üzerine çalışmak da ilginç bulgular ortaya çıkarabilir.
- Uluslararası/küresel sendikacılık ve sendikalar üzerine yapılan çalışmalar sınırlı.
- Emek hareketinin geleceğine yönelik öngörü çalışmaları gündemimize girmeli: iklim değişikliği, üretimin rejiminin ekolojik kaygılar ve endüstri 4.0 beraberinde dönüşmesiyle sendikal hareket içerisinde adil geçiş (just transition) tartışmaları.
- Sol/sosyalist hareket ve sendikacılık hareketi ilişkisi önemli bir mesele ancak fazla çalışılmamış durumda.
- Bir meslek olarak sendikacılar ve sendika uzmanları üzerine çok az sayıda çalışma var. Sendikal hareketin karar vericileri üzerine, sendikacı davranışı üzerine yakın plan odaklanan çalışmalara ihtiyaç var.
- Sınıf kültürü üzerine çalışmalar artsa da meselenin önemine oranla oldukça az sayıda ve genelde emek tarihi çalışmalarında irdelenen, güncel çalışmalarda daha az değinilen bir alan. İşçi sınıfının kültürel üretimi ve bu üretim emek hareketleri ile ilişkisi üzerine daha fazla çalışmalı, o birikimi daha fazla gün yüzüne çıkarmalıyız.
- Emek hareketinde iyi örnekler, iyi örgütlenme kampanyaları ya da başarılı sendikal canlanma çabaları üzerine çalışmalar sınırlı
- Tekil bir eylem, direniş, grev üzerine yapılan çalışmaların sayısında memnuniyet verici bir artış söz konusu olsa da daha çok yolumuz var.
- Uluslararası karşılaştırma yaparken genelde Kuzey ülkeleri ile karşılaştırma yapıyoruz. Avrupa merkezilikten biraz uzaklaşmak ve Türkiye'yi diğer Güney ülkeleri ile karşılaştırmalı düşünmek verimli olacaktır.
- Anadolu'da belli kentleri var etmiş, bugün pek çoğu kapanmış olan eski fabrikalar var. Bu fabrikaların yarattığı emek mücadelesi birikimi, kültürü ve deneyiminden bugün ne kalmış? Bu önemli bir konu, ancak işletme tarihi diyebileceğimiz ya da işletme kapandıktan sonra ne yaşandığı üzerine bu türden çalışmalar sınırlı sayıda. <https://www.izmitteseke.com/> adresinde yapılmaya çalışan işe benzer işleri çoğaltmakta fayda var.
- İşveren sendikacılığı alanında çalışmalar çok kısıtlı.
- Emek hareketi üzerine yapılan çevirilerin kalitesinde sorunlar olabiliyor.
- Türkiye'deki uzun çalışma saatleri bilinen bir gerçek ve emek hareketinin de gündeminde. Krizle birlikte çalışma saatleri iyice uzadı. Çalışma saatleri artarken öte yandan emek verimliliği de sürekli artıyor. Emek hareketinin çalışma saatlerinin düşürülmesi tezini kuvvetlendirecek çalışmalar yapılmalı. Örneğin Fransa'da yapılan bazı araştırmalar çalışma saatlerinin kısaltılmasının cinsiyet eşitliğine de katkı sunduğunu gösteriyor.
- Belki üzerine çalışılmış bir mesele gibi görünse de sendikaların yapısal sorunları hala ciddi bir seviyede. Bu yüzden bu sorunları analitik ve başka ülkelerdeki daha olumlu örneklerle karşılaştırmalı olarak inceleyen çalışmalara hala çok ihtiyacımız var.
- Sendika akademi işbirliğini ve etkileşimini artıran çalışmaların geliştirilmesi gerekiyor. Örneğin sendikaları akademik çalışmalara katılma yönünde, akademiye ise alana kanallandıracak şekilde işbirliği çalışmaları yapılmalı, sendikacılarla birlikte yapılan ortak yayın sayısı artırılmalıdır.
- Çoklu temelli sorunları aynı potada tartışan çalışmaların sayısı artırılmalıdır. Alanda genellikle belirli spesifik sorunlara eğiliniyor ve bu doğrultuda tartışmalara öncelik veriliyor. Tekil sorunlara odaklanan çalışmalarla birlikte birden fazla konuyu aynı

potada tartışan çalışmaların sayısı da artırılmalıdır. (Örneğin; çocuk, yoksul ve göçmen, lgbti, kürt ve işçi, kadın, alevi ve sendikacı...vb.)

- Sendikalar; alanda eleştirel, betimleyici veya ileriye dönük politika önerileri içeren çalışmaları desteklemektedir. Belirtmek gerekir ki bu tür çalışmalar gerekli olmakla birlikte özeleştirel bir sorgulama sürecine girilmesi de sendikalar için kaçınılmaz görünmektedir. Dolayısıyla sendikalar kendi örgüt içi sorunlarını ve eksiklerini ortaya kayabilecek, iç eleştiri mekanizmasını işletebilecek bu doğrultuda samimi bir dönüşümü mümkün kılacak çalışmalara da olanak tanınmalıdır (Örneğin sendika içi demokrasi denetimi, sendika içi sorun haritalamaları, toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik denetimler vb.).

II. EÇT çatısı altında birlikte yapabileceğimiz iş önerileri

- Açık yayınları ya da kitapları bulmak, bunlara erişmek nispeten kolay olsa da derleme kitaplarda emek hareketi üzerine çıkan makaleleri fark etmek, bunlara erişmekte sorun olabiliyor, kaçırabiliyoruz. Bunları görünürleştirmek anlamlı olabilir.
- Emek hareketi literatüründe yakın zamanda çıkan ve bundan sonra çıkacak olan yayınları belli anahtar kelimelerle işaretleyip, sonra bunları commongraph uygulaması üzerinden haritalamak işimizi kolaylaştırabilir. Literatürün görünürlüğüne ve literatüre erişimi ciddi şekilde artırabilir.
- Sendikalar, son birkaç senedir sendika istatistikleri üzerine değerlendirme raporları kaleme alıyorlar. Akademisyenlerden oluşan bir grupla bu istatistikleri eleştirel ve tarafsız bir bakış açısıyla yorumlamak faydalı olacaktır.
- Elimizde ansiklopedik nitelikte 1998'de yayınlanmış olan sendikacılık ansiklopedisi var. Bunu en azından bir açıdan güncellemek adına il il ansiklopedik bir çalışma yapılabilir. O ilde kaç sendika var, eylem vakaları nasıl, işçilerin profili, emek tarihindeki temel olaylar nelerdir gibi bilgileri toparlayabiliriz. Herkes bulunduğu ille başlasa bu bile bir başlangıç olur. Ortak bir iş yapmış oluruz, iletişim de güçlenir.
- Bir sonraki Akademik Koordinasyon Toplantısında atölye teması olarak Emek Süreçleri ayrı bir başlık olarak düşünülebilir.
- EÇT web sitesi üzerinde bir soru havuzu oluşturulabilir. İşçiler spesifik sorunlarını bu havuz içerisinde konunun uzmanlarına ulaştırma şansı edinebilir. Bu doğrultuda EÇT ile işbirliği içerisinde olan uzmanlar bu sorulara belirli periodlarda cevaplar verebilir ve bu şekilde işçi sınıfı ile interaktif bir iletişim süreci oluşturulur. Ayrıca oluşan soru ve cevap havuzlarında biriken soru ve cevaplar sonrasında derlenerek bir yayın haline dönüştürülerek işçi sınıfının ve akademinin faydasına sunulabilir.
- EÇT tarafından dünyada emek araştırmaları üzerine çalışmalar yürüten enstitü ve araştırma merkezlerinin toplu bir listesi oluşturulabilir. Böylece özellikle genç araştırmacılar konularına yakın merkez ve enstitülerle daha pratik bir şekilde iletişime geçme şansı yakalayabilirler.

III. Tematik bir güncel emek hareketi çalışmaları kaynakçasına giriş

Kaynakçayı hazırlayanlar: Alpkan Birelma ve Ceyhun Güler

Hedef: Atölyenin ardından hem kendimiz hem de başkalarına faydalı olacak böyle bir tematik kaynakça hazırlamak istedik. Alanda çalışan ve çalışacak olan araştırmacılar için yol gösterici ve teşvik edici olacağına inanıyoruz.

Konunun tanımı ve sınırları (yeniden): Emek hareketi / sendikal hareket derken emekçilerin çalışma yaşamına yönelik kolektif mücadelelerine dair yapılan güncel çalışmalara odaklanıyoruz. Sendika ve sendika dışı kurumlar aracılığıyla ya da herhangi bir kurumun dahiliyeti olmadan gerçekleşen emek mücadelelerini kastediyoruz. Güncel çalışmalara odaklanarak emek tarihi literatürünü büyük ölçüde dışarıda bırakıyoruz. Türkiye'deki emek hareketleri üzerine ve Türkiyeli araştırmacılar tarafından dünyanın başka yerlerindeki emek hareketleri üzerine ortaya konmuş olan çalışmaları kapsıyoruz. Emek süreçleri ve çalışma koşullarına odaklanan çalışmaları dışarıda bırakırken, başta sendikalar olmak üzere emekçilerin kolektif mücadele kurumları üzerine yapılan her çalışmayı konu içi sayıyoruz. İstisnalar olsa da asıl olarak son 15 yılda çıkan yayınlara odaklanıyoruz.

Tasnifin mantığı: Hemen her tasnifte olduğu gibi burada önerilen tasnifte de bazı çalışmalar birden fazla kümeye dahil edilebilecek içeriklere sahiptir. Bu tarz çalışmaları en çok katkı koyduğu başlığın altında değerlendirmeye çalıştık. Bir anahtar kelime havuzu belirleyip her bir metne birden fazla anahtar kelime vermek suretiyle daha isabetli ve ayrıntılı bir tasnif metodu şüphesiz daha sağlıklı olacaktır. Ancak bunun gerektirdiği yoğun emekten ötürü şimdilik bu yöntemi tercih ettik.

Davet: Bu kaynakça bir taslaktır ve alanda çıkmış tüm metinleri kapsamaktan uzaktır. Dileğimiz kolektif bir çaba ile listenin zenginleşmesidir. Kaçırdığımız ya da yeni çalışmaların künyelerini lütfen bize ulaştırın, listeyi sürekli zenginleştirelim ve güncelleştirelim. Hedefimiz, belli aralıklarla kaynakçanın yeni ve geliştirilmiş baskılarını yayınlamak.

1. Devletin/işverenlerin etkisi: dışsal sorunlar

Not: İşverenlerin ve/veya devletin sendikal örgütlenmeye yönelik engelleyici ya da ayrımcı müdahalelerinin günümüzdeki genel manzarasını inceleyen çalışmalar. Bu çalışmalar sendikal hareketin dış sorunlarına, üzerinde hareket etmek durumunda oldukları kurumsal zemine odaklanırlar.

Akan, T. (2011) "The political economy of Turkish conservative democracy as a governmental strategy of industrial relations", *Economic and Industrial Democracy*, 33 (2).

Bakır, O. ve Akdoğan, D. (2009) "Türkiye'de Sendikalaşma ve Özel Sektörde Sendikal Örgütlenme", *Türk-İş Dergisi*, 383.

Çelik, A. (2007) "Yeni Sorun Alanları, Eğilimler ve Arayışlar: Sendikaların Yeni Dünyası", Sazak, F. (der.) *Türkiye'de Sendikal Kriz ve Sendikal Arayışlar*, Epos Yayınları, Ankara.

Çelik, A. (2015) "Turkey's New Labour Regime Under the Justice and Development Party", *Middle Eastern Studies*, 51 (4).

Çelik, A. (2018) "Industrial Relations in Turkey: Still Waiting For a Strong and Modern System", *Industrial Relations in Emerging Economies*, Hayter, S. ve Lee, C. (der.) Edward Elgar, Geneva.

Çelik, A. (2019) "The Labor Movement", *Authoritarianism and Resistance in Turkey*, Özyürek, E. Özpınar, G. ve Altındış, E., Springer, London, 133-145.

Doğan, G. (2013) "1980 Sonrası Sendikal Hareket: Türkiye'de Sendikacılığın Kuğu Şarkısı" Çetinkaya, D. ve Alkan, M. (der.) *Tanzimattan Günümüze Türkiye İşçi Sınıfı Tarihi 1839-2014*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.

Koç, Y. (2009) *Emperyalizm ve Türkiye Sendikacılığına Etkileri*, Kaynak Yayınları, İstanbul.

Koç, Y. (2014) *Türkiye'de Sendikalaşma Hakkı ve Sendikaların İşleyişi*, Kaynak Yayınları, İstanbul.

Özveri, M. (2013) *Türkiye'de Toplu İş Sözleşmesi Yetki Sistemi ve Sendikasızlaştırma (1963-2009)*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Ankara.

Şafak, C. (2017) "Türkiye'de Toplu Pazarlık Sistemi ve Sorunları", *Zor Zamanlarda Emek*, Makal, A. ve Çelik, A. (der.) İmge, Ankara.

Uçkan-Hekimler, B. (2017) "2000'li Yıllarda Türkiye'de Memur Sendikacılığı", *Zor Zamanlarda Emek*, Makal, A. ve Çelik, A. (der.) İmge, Ankara.

Yıldırım, E. ve Uçkan, B. (2010) "İşverenlerin Sendikasızlaştırma Modelleri ve Türkiye Örneği", *Çalışma ve Toplum*, 2.

2. Toplumsal zemine yönelik anket çalışmaları

Not: Sendikalı ve sendikasız işçilere ya da toplumun farklı kesimlerine yapılan anketlere dayanarak, emek hareketinin üzerinde hareket ettiği sosyoloji üzerine yapılan araştırmalar.

Adaman, F., Buğra, A., ve İnel, A. (2009) "Societal Context of Labor Union Strategy the Case of Turkey", *Labor Studies Journal* 34 (2).

Adaman, F., Birelma, A., Buğra, A., Çelik, A. ve Yılmaz, V., *Türkiye'de Sosyal Diyalog Algısı: Kamuoyunun, Çalışanların ve İlgili Aktörlerin Bakış Açıları*, Uluslararası Çalışma Örgütü, Ankara.

DİSK-AR (2017) *Türkiye İşçi Sınıfı Gerçeği: İşçilerin Çalışma ve Yaşama Koşulları ile Algı ve Tutumları Alan Araştırması Sonuçları*, DİSK, İstanbul.

Dursun, S. (2014) "Üniversite Öğrencilerinin Sendikalara Yönelik Tutumları", *Sosyoloji Konferansları*, 49.

Etcı, H. ve Kağnıcıoğlu, D. (2017) "Kamuda Taşeron Olarak Çalışan İşçilerin Sendikal Algısı: Eskişehir Örneği", *Çalışma ve Toplum*, 52.

Gökçe, A. (2018) *Endüstri İlişkileri İklimi ve İkili Bağlılık: Kavram, Araştırma ve Analiz*, Dora, Bursa.

Karaca, E. (2011) "Sendikaya Bağlılık Ölçeğinin (SBÖ) Bir Yapısal Eşitlik Modeli ile Gerçeklik ve Güvenilirliğinin İncelenmesi: Öğretmenler Üzerine Bir Araştırma", *ISGUC*, Cilt:13, Sayı:3, 65-78.

Kılıç, S. ve Yıldız, K. (2015), "İş Arayanların Sendika Talebi ve Sendika Algısı: Türkiye'deki Temsil Boşluğu Hakkında Bazı İşaretler", *Siyaset Ekonomi ve Yönetim, Özel Sayı*.

Millioğulları-Kaya, Ö. (2017) "Sendikaya Bağlılık Üzerine Bir Alan Araştırması", *Çalışma ve Toplum*, 55.

Mütevellioglu, N. (2013) "İşsizlik Korkusu, Sendikaların İşlevselliği ve Sendikal Örgütlenme Hakkı", *V. Sosyal Haklar Uluslararası Sempozyumunda sunulan bildiri*, Bursa.

Taşkıran, G. ve Kiraz, Z. (2017) "Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri B.lümü Öğrencilerinin Sendika Kavramına İlişkin Metaforik Algıları", *Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi*, 50.

Tekin, Ö.A. ve Tüfek.i, Ö.K. (2015) "Turizm Öğrencilerinin Sendika Algısı: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma", *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1).

Uçkan, B. ve Kağnıcıoğlu, D. (2009) "İşçilerin Sendikalara İlişkin Algı ve Tutumları: Eskişehir Örneği", *Çalışma ve Toplum*, 3.

Urhan, B. (2005) "Türkiye'de sendikal örgütlenmede yaşanan güven ve dayanışma sorunları", *Çalışma ve Toplum*, 1.

Urhan, B. ve Selamoğlu, A. (2008) "İşçilerin Sendikalara Yönelik Tutum ve Davranışları: Kocaeli Örneği", *Çalışma ve Toplum*, 3.

Yılmaz, Ç. (2015) "İşçilerin Sendikal Örgütlenmeye Dair Tutumları: Petro-Kimya Sektörü Örneği", *Çalışma ve Toplum*, 4.

3. Sendikaların içsel sorunlarının genel değerlendirilmesi

Not: Sendikal harekete yönelik genel eleştiri, analiz ve önerilerin dile getirildiği çalışmalar. Sendikal krizin dışsal faktörleri kadar içsel faktörlerini de irdeleyen çalışmalar.

Akkaya, Y. (2011) *Yıkım Çağında Direniş: Arayış ve Sınıf Mücadelesi*, Sosyal Araştırmalar Vakfı, İstanbul.

Akkaya, Y. (2017) "Yolun Neresindeyiz: 10(0) Yıl Önce 10(0) Yıl Sonra", *2000'li Yıllarda Türkiye'de Sendikacılık: Zorluklar, Eğilimler, Olanaklar*, Kayaoğlu, S. (der.) Epos, Ankara, 261-282.

Akpınar, T. (2018) *Sendikaların Dönüşümü: Egemenlerin Yönetsel Aygıtları Olarak Sendikalar*, h2o Kitap, İstanbul.

Çelik, A. (2006) "Yeni Sorun Alanları, Eğilimler ve Arayışlar", Sazak, F. (der.) *Türkiye'de Sendikal Kriz ve Sendikal Arayışlar*, Epos, Ankara.

Demirdizen, D. ve Lordoğlu, K. (2013) "Türkiye'de Sendika içi demokrasi ya da bir imkansızın arayışı mı?" *Sosyal Haklar Uluslararası Sempozyum V Bildiriler Kitabı*, Sosyal Haklar Sempozyumu, 223-241.

Dinler, D. (2014) "Sendika Koltuğu", *İşçinin Varlık Problemi*, Metis, İstanbul.

Doğan, G. (2015) "The Deradicalisation of Organised Labour" Akça, İ., Bekmen, A. ve Özden, B. (der.) *Turkey Reframed: Constituting Neoliberal Hegemony*, Pluto, London.

Erdoğan, S. (2018) *Türkiye'de Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler İçin İnsana Yakışır İşlerin Desteklenmesi, İşçi ve İşveren Örgütleri Ne Yapmalı? İşçi ve İşveren Örgütlerinin Kapasitelerinin Artırılmasına Yönelik İhtiyaç Analizi*, ILO, Ankara.

Işıklı, A. (2005) *Sendikacılık ve Siyaset*, İmge, Ankara.

Koç, Y. (2017), "1980'den Günümüze ve Yarına Türkiye İşçi Sınıfı ve Sendikacılık Hareketi", *2000'li Yıllarda Türkiye'de Sendikacılık: Zorluklar, Eğilimler, Olanaklar*, Kayaoğlu, S. (der.) Epos, Ankara, 200-260.

Koçak, H. (2017), "2000'li Yıllarda Türkiye Emek Hareketine Genel Bir Bakış", *2000'li Yıllarda Türkiye'de Sendikacılık: Zorluklar, Eğilimler, Olanaklar*, Kayaoğlu, S. (der.) Epos, Ankara, 154-171.

Müftüoğlu, Ö. (2017) "Neoliberal Yıkıma Karşı Uzlaşmacı Sendikacılık Çözüm Mü?", *2000'li Yıllarda Türkiye'de Sendikacılık: Zorluklar, Eğilimler, Olanaklar*, Kayaoğlu, S. (der.) Epos, Ankara, 172-199.

Özveri, M. (2006) "Sendikal Hareket, Sorunlar, Arayışlar," Sazak, F. (der.) *Türkiye'de Sendikal Kriz ve Sendikal Arayışlar*, Epos, Ankara.

Savran, S. (2014) "Sendikaların Krizi mi, Sosyalistlerin Krizi mi?", *Marksizm ve Sınıflar: Dünyada ve Türkiye'de Sınıflar ve Mücadeleleri*, Savran, S., Tanyılmaz, K. ve Tonak, A., Yordam, İstanbul.

4. Sendikalar ve toplumsal cinsiyet

Ateş, E. (2009) *Kadınlar ve Sendikalar*, Hava-İş Yayınları, İstanbul

Güler, C. (2016) "Küresel Çerçeve Sözleşmelere Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği Temelli Ayrımcılık Penceresinden Bakmak", *KaosQ+*, Emek, Sayı:5: 69-87.

Güler, C. (2016) "Uluslararası Sendikal Harekete İlişkin Heteroseksüel-Hegemonik Bir Söylem Sorgulaması", *VIII. Sosyal İnsan Hakları Ulusal Sempozyumu*, 185-199.

Güler, C. (2017) "Türkiye Sendikal Hareketi İçinde Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği Temelli Ayrımcılıkla Mücadele Üzerine Bir Değerlendirme", *Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi* 17 (64).

Özar, Ş. (2012) "Türkiye'de 1980 Sonrası Dönemde Kadın Emeği ve İstihdamı Politikaları: Kadın Hareketi, Sendikalar, Devlet ve İşveren Kuruluşları" Makal A. ve Toksöz, G. (der.) *Geçmişten Günümüze Türkiye'de Kadın Emeği*, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara.

Seçer, B. (2009) "Kadınların Sendikalara Yönelik Tutumları ile Cinsiyet Ayrımcılığı Algılarının Sendika Üyesi Olma İsteğine Etkisi", *Çalışma ve Toplum*, 23.

Toksöz, G. ve Erdoğan, S. (1998) *Sendikacı Kadın Kimliği*, İmge, Ankara.

Urhan, B. (2014) *Sendikasız Kadınlar, Kadınsız Sendikalar*, Kadav, İstanbul.

Urhan, B. (2015) "Toplumsal Cinsiyete Dayalı İş Bölümünün İşçi Sendikalarındaki İzdüşümleri", *TTB Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi*, Cilt:15, Sayı:56, 22-29.

Urhan, B. (2017) "Türkiye'de Kadın İşçilerin Örgütlenmesi: Zorluklar, Engeller ve Fırsatlar", *2000'li Yıllarda Türkiye'de Sendikacılık: Zorluklar, Eğilimler, Olanaklar*, Kayaoğlu, S. (der.) Epos, Ankara.

5. Emek mücadelesi vakalarının incelenmesi

Not: Bir ya da birkaç emek mücadelesi vakasını inceleyen çalışmalar. Bu başlık altındaki çalışmaların çoğu bir işyerindeki kolektif bir emek mücadelesini inceler.

Acar, T. (2010) "Linking Theories of Framing and Collective Identity Formation", *European Journal of Turkish Studies*, 11.

Acar, T. (2018) "Variation in worker responses to subcontracted employment: A qualitative case study", *Economic and Industrial Democracy*, 39(2), 332–356.

Arslan, H. ve Odman, A. (2012) "Vakıf Üniversitesinde Akademik Kapitalizm ve Akademik Sendikacılık: Laureate Edu., Inc. İstanbul Bilgi Üniversitesi ve Sosyal-İş/DİSK Örneği", *Sosyal Haklar IV. Ulusal Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Muğla Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, Muğla.

Arslan, A. (2015) "Örgütlenme, Güvencesizlik ve Milliyetçilik: Tuzla Tersane İşçileri" *Rüzgara Karşı: Emek Süreçleri ve Karşı Hegemonya Arayışları*, Yücesan Özdemir, G. (der.) Notabene, Ankara, 253-284.

Birelma, A. (2012) "Ekmek ve Haysiyet Mücadelesi: 2000'lerde Üç Sendikalaşma Mücadelesi Vakası", *Toplum ve Bilim*, 124.

Birelma, A. (2014) *Ekmek ve Haysiyet Mücadelesi: Günümüz Türkiye'sinde Üç İşçi Hareketinin Etnografisi*, İletişim, İstanbul.

Birelma, A. (2015) "Türkiye'de Taşeron Çalışma", *Toplum ve Bilim*, 133.

Birelma, A. (2017) "Subcontracted Employment and the Labor Movement's Response in Turkey", Durrenberger, P. (der.) *Uncertain Times: Anthropological Approaches to Labor in a Neoliberal World*, University of Colorado Press, Boulder.

Bulut, G. der. (2010) *Tekel Direnişinin Işığında Gelenekselden Yeniye İşçi Sınıfı Hareketi*, Notabene, Ankara.

Dinler, D. ve McGrath, M. (2011) "Strategic Campaigning in Multinational Companies", *Juridikum*, 3.

Dinler, D. (2014) "Kolektif Eylem ve Duygular", *İşçinin Varlık Problemi*, Metis, İstanbul.

Dinler, D. (2018) "New Workers' Struggles in Turkey since the 2000s: Possibilities and Limits", *The Class Strikes Back: Self-Organised Workers' Struggles in the Twenty-First Century*, Azzellini, D. N. ve Kraft, M., Brill, 217–237.

Fichter, M., Sayım, Z. ve Berber-Ağtaş, Ö. (2013) *Organization and Regulation of Employment Relations in Transnational Production and Supply Networks. Report Turkey*, Friedrich Ebert Stiftung, Berlin.

Fougner, T. ve Kurtođlu, A. (2011) "Transnational Labour Solidarity and Social Movement Unionism: Insights from and beyond a Women Workers' Strike in Turkey", *British Journal of Industrial Relations* 49 (2).

Karadař, A. (2012) *Direnři Nasıl Dokuduk*, Evrensel Basım Yayın, İstanbul.

Korkmaz, Eren (2013) "Globalisation, the global labour movement and transnational solidarity campaigns: three case studies from Turkey", *SEER Journal for Labour and Social Affairs in Eastern Europe*, 1.

Saygılıgil, F. (2010) "Kadın Emeği: Antalya Serbest Bölge'den Novamed Örneği" Şentürk, Y. ve Yardımcı, S. (der.) *Hacıyatmazı Devirmek: Neoliberal Pratiklere Karşı Kolektivite*, Kalkedon, İstanbul.

Saygılıgil, F. (2018) *Bir Kadın Grevi: Serbest Bölgede Kadın Olmak*, Güldünya Yayınları, İstanbul.

Taştan, O.C. (2015) "Türk Metal Üyesi İşçilerin 2015 Eylemleri: Metal Sektöründe Fabrika Rejimi Üzerine Mücadelelerin Tarihi Açısından Bir Değerlendirme", *Mülkiye Dergisi*, Cilt:39, Sayı:3, 305-342.

Tokol, A. ve Güler, C. (2016) "İşçilerin Gözünden Bir Direniş Hikâyesi: 2015 Metal Direniři," *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Cilt: 30, Sayı: 5.

Türkmen, N. (2012) *Eylemden Öğrenmek: Tekel Direniři ve Sınıf Bilinci*, İletişim, İstanbul.

Türkmen, N. ve Birelma, A. (2012) "Tekel Direniři, Emek Mücadelesi ve Mücadelenin Dönüştürücülüđü Üzerine", *Birikim*, 285.

Wad, P. (2014) "Solidarity Action in Global Labor Networks. Four Cases of Workplace Organizing at Foreign Affiliates in the Global South", *Nordic journal of working life*, 4 (1).

Yalman, G. ve Topal, A. (2019) "Labour Containment Strategies and Working Class Struggles in the Neoliberal Era: The Case of TEKEL Workers in Turkey", *Critical Sociology* 45 (3).

Yaşlı, F. (2016) "The Working Class Back on the Stage: Ashes and Sparkles in the TEKEL Resistance", *The Road to Gezi: Resistance and Counter-Publics in 21st Century Turkey*, Gamze Yücesan-Özdemir (der.) Red Quill Books, Ottawa.

Yıkılmaz, G. ve Kumlu, S. (2011) *Tekel Eylemine Kenar Notları*, Phoenix, Ankara.

6. Bir işçi örgütünün yeniden canlanma gayretleri üzerine yapılan çalışmalar

Birelma, A. (2018) "When Local Class Unionism Meets International Solidarity: A Case of Union Revitalisation in Turkey", *Global Labour Journal*, 9(2).

Birelma, A. (2018) "Türkiye Sendikal Hareketinde Aykırı bir Yeniden Canlanma Vakası: TÜMTİS'in Yakın Dönemdeki Atılımı", *Türkiye'nin Büyük Dönüşümü: Ayşe Buğra'ya Armağan Kitabı*, Savaşkan, O. ve Ertan, M. (der.) İstanbul, İletişim.

Çoban, B. (2013) "Sendikal Örgütlenmede Yeni Deneyimler ve Değişen Stratejiler", *Çalışma ve Toplum*, 3.

Gürcan, E. ve Mete, B. (2017) *Neoliberalism and the Changing Face of Unionism*, Palgrave Macmillan, Cham.

Kılıç, S. (2016) "Sendikaların Yeniden Canlanması İçin İki Rakip Strateji: Paydaşlık ve Örgütlenme", *Çalışma ve Toplum*, 50 (3), 1203-1230.

Selçuk, F.Ü. (2002) *Örgütsüzlerin Örgütlenmesi*, Atölye, Ankara.

7. Emek hareketinin genel durumuna ilişkin niceliksel ağırlıklı rapor ve yıllıklar

Birelma, A. (2018) *Trade Unions in Turkey, 2018*, Friedrich Ebert Stiftung, Berlin.

Dinler, D. (2012) *Country Trade Union Report: Turkey*, Friedrich Ebert Stiftung, Berlin.

DİSK (2016), *Sözümüz: DİSK Basın Açıklamaları 2013-2016*, DİSK Yayınları No.69, İstanbul.

Emek Çalışmaları Topluluğu (2018) *2017 İşçi Sınıfı Eylemleri Raporu*, Emek Çalışmaları Topluluğu, İstanbul.

Emek Çalışmaları Topluluğu (2017) *2016 İşçi Sınıfı Eylemleri Raporu*, Emek Çalışmaları Topluluğu, İstanbul.

Emek Çalışmaları Topluluğu (2016) *2015 İşçi Sınıfı Eylemleri Raporu*, Emek Çalışmaları Topluluğu, İstanbul.

Kaygısız, İ. (2015) "2014 Yılı İşçi Sınıfı Eylemleri Üzerine Değerlendirme", *DİSK-AR*, no. 4.

Kaygısız, İ. (2014) "2013 Yılı İşçi Sınıfı Eylemleri Üzerine Değerlendirme", *DİSK-AR*, no. 2.

Kaygısız, İ. (2014) "2014 Ocak Haziran Dönemi İşçi Sınıfı Eylemleri Üzerine Değerlendirme," *DİSK-AR*, no. 3.

Savaş, A., Süzük, A., Heper, H., Sözbir, Ü. ve Koç, Y. (2014) *Emek Yılı 2013*, Yazılama, İstanbul.

Savaş, A., Süzük, A., Koç, C. ve Koç, Y. (2015) *Emek Yıllığı 2014*, Yazılama, İstanbul.

Savaş, A., Süzük, A., Koç, C. ve Koç, Y. (2016) *Emek Yıllığı 2015*, Yazılama, İstanbul.

8. Sosyal diyalog kurum ve mekanizmaları ve toplu iş hukuku üzerine yapılan çalışmalar

Akpınar, T. ve Akçay, İ. (2015) "From Labour-Capital Conflict to Social Dialogue? A Critical Review of Social-Dialogue Discourse in Turkey", *Capital and Class*, 39(3).

Bulut, G. ve Kaderoğlu-Bulut, Ç. (2015) "Yeni Sendikalar Kanunu, Olanaklar ve Sınırlılıklar: Gazeteciler" *Rüzgara Karşı: Emek Süreçleri ve Karşı Hegemonya Arayışları*, Yücesan Özdemir, G. (der.) Notabene, Ankara, 313-336.

Çelik, A. (2017) "Zar Değişti Mazruf Aynı: 6356 Sayılı Yasa Sonrasında Türkiye'de İşçi Sendikacılığı", *Zor Zamanlarda Emek*, Makal, A. ve Çelik, A. (der.) İmge, Ankara.

Dereli, T., Soykut-Sarıca, P., Şen-Taşbaşı, A. *Labor and Employment Relations in a Globalized World: New Perspectives on Work, Social Policy and Labor Market Implications*, Springer, London.

Erdoğan, S. (2014) "Türkiye'de Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararlarında İşçi ve İşveren Temsilcilerinin Yaklaşımları (1969-2013)", *İş Gü. Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 16(2).

Esener, T. ve Bozkurt Gümrükçüoğlu, Y. (2014) *Sendika Hukuku*, Vedat Kitapçılık, 2014.

Gülmez, M. (2013) "Örgütlenme Özgürsüzlüğü Cephesinde Yeni Bir Şey Yok! Olacağı da Yok!", *Çalışma ve Toplum*, 2013/2, 13-40.

Gülmez, M. (2013) "1924'ten 1982'ye Anayasal Sendikal Haklar ve Ulusalüstü Kurullarla Uyumlu Yeni Anayasa için Öneriler", *Sosyal Haklar Uluslararası Sempozyumu V*, Petrol İş Yayıncılık, İstanbul, 67-98.

Gülmez, M. (2014) "Toplu Eylem Hakkına Dâhil Protesto Grevleri, Yasa Dışı Grev Değildir: Yargıtay 7. Hukuk Dairesi Kararı Karar Eleştirisi", *Çalışma ve Toplum Dergisi*, 2014/4, sayı 43, 233- 255.

Gülmez, M. (2014) *Sendikal Hakların Uluslararası Kuralları, Oluşumu ve Uygulanması (1919-2014)*, Hatipoğlu Yayınevi, Ankara.

Kaya, P.A. (2013) "Uluslararası Normlar Bağlamında Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun Değerlendirilmesi", *Sosyal Haklar Uluslararası Sempozyumu V*, Petrol İş Yayıncılık, İstanbul, 131-156.

Kaya, P.A. ve Güler, C. (2017) "Collective Action Right as a Basic Human Right", *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*, Vol.6, No2 s1, 9-17.

Kutal, M. (2013) "Kamu Görevlilerinin Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakları", *V. Uluslararası Sosyal Haklar Sempozyumu*, Petrol İş Yayınları, İstanbul, 157-178.

Sur, M. (2016) "The Union Density Issue in Turkey: Causes and Effects", *Comparative Labor Law & Policy Journal*, 38 (1), 45.

Taşdemir, A. G. (2016) "Social Dialogue and Public Pension Reform in Greece and Turkey", *European Journal of Industrial Relations*, 22 (2).

Uçkan, B. (2013) "Two Steps Forward, One Step Back, or Vice Versa: The New Legal Framework of Collective Labour Relations in Turkey," *Transfer*, Cilt: 19 Sayı: 4.

Uçkan, B. (2015) "Anayasa Mahkemesi'nin Sendikal Haklara İlişkin İptal Kararlarının Genel Bir Değerlendirmesi," *Çalışma ve Toplum*, Cilt: 47 Sayı: 4.

Yıldırım, E. ve Çalış, S. (2008) "The Impact of EU Accession on Turkish Industrial Relations and Social Dialogue", *Industrial Relations Journal*, 39(3).

Zorlu, M. (2015), "İşkolu Sendikacılığı versus Farklı Sendikal Örgütlenme Modelleri" *Rüzgara Karşı: Emek Süreçleri ve Karşı Hegemonya Arayışları*, Yücesan Özdemir, G. (der.) Notabene, Ankara, 337-362.

9. Hak-İş konfederasyonu üzerine yapılan çalışmalar

Buğra, A. (2002) "Labour, Capital, and Religion: Harmony and Conflict among the Constituency of Political Islam in Turkey", *Middle Eastern Studies*, 38 (2).

Duran, B. ve Yıldırım, E. (2005) "Islamism, Trade Unionism and Civil Society: The Case of Hak-İş", *Middle Eastern Studies*, 41(2).

Erdoğan, I. (2014) "AKP Döneminde Sendikal Alanın Yeniden Yapılanması ve Kutuplaşma: Hak-İş ve Ötekiler", *Çalışma ve Toplum*, 2.

10. Sendikaların sosyal medya kullanımı üzerine yapılan çalışmalar

Basaran, F. (2010) "Sendikal Yenilenme ve İletişim Teknolojileri", *Çalışma ve Toplum*, 1.

Sevgi, H. (2019) "Sosyal Medya ve Sendikalar: Facebook Etkinlik Analizi", *İşgüç dergisi*, 21(1).

11. Kamu sendikacılığı üzerine yapılan çalışmalar

Akyazılı, M. E. (2016) *Kamu Emekçileri Sendikalar Süreci: 1985-2000*, Nota Bene, Ankara.

Coşkun, M. K. (2014) “Sınıf Mücadelesi ve KESK: Bir Mehteran Yürüyüşü (Mü?)”, *Marksizm ve Sınıflar: Dünyada ve Türkiye’de Sınıflar ve Mücadeleleri*, Savran, S., Tanyılmaz, K. ve Tonak, A., Yordam, İstanbul.

Çelik, A. (2017) “Türkiye’de Kamu Çalışanları Sendikacılığı- KESK’in Yükselişi ve Düşüşü”, *2000’li Yıllarda Türkiye’de Sendikacılık: Zorluklar, Eğilimler, Olanaklar*, Kayaoğlu, S. (der.), Epos, Ankara, 39-101.

12. Klasik sendikacılık dışı emek mücadelesi kurum ve biçimleri üzerine yapılan çalışmalar

Aykaç, A. (2018) *Dayanışma Ekonomileri: Üretim ve Bölüşüme Alternatif Yaklaşımlar*, Metis, İstanbul.

Çelik, E. (2016) “Toplumsal Hareket Sendikacılığı: Kavramın Doğuşu ve Küresel Dolaşımı Üzerine Bir İnceleme” *Emek Araştırma Dergisi (GEAD)*, Cilt:7, Sayı:10, 1-21.

Dinler, D. Ş. (2016) “New Forms of Wage Labour and Struggle in the Informal Sector: The Case of Waste Pickers in Turkey”, *Third World Quarterly*, 37 (10).

Durmaz, O. S. (2016) “Arjantin’de Bir Sınıf Mücadelesi Deneyimi: Piqueteros”, *Emek Araştırma Dergisi (GEAD)*, Cilt:7, Sayı:10, 69-88.

Güler, C. (2016) “Emeğin Örgütlülük Mücadelesine Dair Tartışmalar, Eğilimler ve Söylemler”, *DİSK-AR*, Sayı:5, 40-51.

Kalfa Topateş, A. (2016) “Latin Amerika Ülkelerinde Enformel Sektör, Sosyal Güvenlik ve Örgütlenme”, *Emek Araştırma Dergisi (GEAD)*, Cilt:7, Sayı:10, 23-50

Özbay, Ö. (2017) “Beyaz Yakalı Çalışanların İstanbul’da Ortaya Çıkan Yeni Kolektif Eylem Repertuarı”, *Birikim*, 340.

Tanyılmaz, K. (2014) “Sendikal Harekette Bir ‘İntihar Denemesi’: Toplumsal Hareket Sendikacılığı”, *Marksizm ve Sınıflar: Dünyada ve Türkiye’de Sınıflar ve Mücadeleleri*, Savran, S., Tanyılmaz, K. ve Tonak, A., Yordam, İstanbul.

Tartanoğlu, Ş. (2015) “Beyond informality: effectiveness of a new actor for representing call centre workers in Turkey”, *Industrial Relations Journal*, 46 (5-6).

Taşkıran, G. (2011) “Sınıf Örgütlenmesinde Yeni Deneyimler”, *Çalışma ve Toplum*, 4.

13. Uluslararası emek hareketi ve uluslararası sendikacılık

Erdođdu, S. (2006) *Küreselleşme Sürecinde Uluslararası Sendikacılık*, İmge Kitabevi, Ankara.

Güler, C. (2016) "Sendikal Canlanma Stratejileri Kapsamında Örgütlenme Modelinin Uluslararası Nitelik Kazanması: ITUC Küresel Örgütlenme Akademisi", *Emek Araştırma Dergisi (GEAD)*, Cilt:7, Sayı:10, 89-116.

Güler, C. (2016) *Dünden Bugüne Uluslararası Sendikal Hareket: Yeni Arayışlar ve Sendikal Stratejiler*, Notabene, Ankara.

Oğuz, Ş. (2010), "Globalleşme, Avrupa Bütünleşmesi ve Sendikalar", *Emek ve Siyaset*, Güngen, A. R. ve Ercan, F. vd. (der.), Dipnot, Ankara, 23-50.

Yaraşır, V. (2004) *Uluslararası İşçi Hareketleri*, Tüzm zamanlar, İstanbul.

Yeşil, H. (2013) *İşçi Sınıfının Uluslararası Örgütlenmesi*, Dönüşüm Yayınları, İstanbul.

14. Kategori dışı diğer çalışmalar

Atıl, H. (2016) *Türkiye’de İşçi Konfederasyonlarının Eğitim Faaliyeti*, Nota Bene, Ankara.

Akpınar, T. (2016) "Sendikal Harekette Alternatif Arayışlara Dayanak Oluşturacak Sosyolojik Gerçekliğin Bilgisine Sahip Miyiz?", *Emek Araştırma Dergisi (GEAD)*, Cilt:7, Sayı:10, 51-68.

Atar, F. ve Gökçe, B. (2015, "Sendikaların Alternatif Pedagoji ile İmtihanı: Dünyayı Değıştirme için Özgüven ve Politik Bilinç", *Rüzgara Karşı: Emek Süreçleri ve Karşı Hegemonya Arayışları*, Yücesan Özdemir, G. (der.), Notabene, Ankara, 227-252.

Aydođanođlu, E. (2011) *Dünyada ve Türkiye’de Sendika-Siyaset İlişkileri*, Kültür Sanat Sen, Ankara.

Blind, P.K. (2009) *Democratic Institutions of Undemocratic Individuals: Privatizations, Labor and Democracy in Turkey and Argentina*, Palgrave Macmillan, New York.

Çakır Berzah, M. (2016) *Hegemonya ve Emek: Sendikalarda Halkla İlişkiler Üzerinden Bir İnceleme*, Kuzgun, Bursa.

Durmaz, O.S. (2017) "Büyük Anlatılara İhtiyacımız Var: Sınıf Analizini Devrimci Kuramla Yeniden Buluşturmak", *Finansallaşma Kısacasında Türkiye’de Devlet, Sermaye Birikimi ve Emek*, Bedirhanođlu, P., Çelik, Ö. ve Mihçı, H. (der.) Notabene, İstanbul, 279-311.

Güler, C. (2019) "Kapitalist Üretim Sürecinin Teknolojik ve Ekolojik Dönüşümünde Zahiri Bir Arayış Olarak Adil Geçiş", *Dünya Yeniden Şekillenirken-2*, Taştekin, U., Bürkev Y. ve Ağcabay, C. (der.), Notabene, İstanbul, 249-284.

Gürel, B. (2014) "Türkiye'de Kırdan Sınıf Mücadelelerinin Tarihsel Gelişimi", , *Marksizm ve Sınıflar: Dünyada ve Türkiye'de Sınıflar ve Mücadeleleri*, Savran, S., Tanyılmaz, K. ve Tonak, A., Yordam, İstanbul.

Kaderoğlu Bulut, Ç. (2018) *Gazeteciler ve Proleterleşme*, Notabene, İstanbul.

Kantaş, Ö. (2017) "Sendikalaşmayı Kültürlerarası Psikoloji Çerçevesinden Ele Almak: İşsizlik ve Milli Gelirin Ötesinde Kültürün Etkisi", *Çalışma ve Toplum*, 53.

Karadoğan, E. (2017) "Sendika ve Konfederasyon İlişkileri Açısından Sendikaların Konfederasyon Hareketliliği: Liman-İş Örneği", *Çalışma ve Toplum*, 55.

Karadoğan, E. (2017) "Sendikalar Arası Rekabetin Türkiye'de Sendikacılık Hareketinin Krizine Katkısı: TCDD Van Gölü Feribot İşletme Müdürlüğü Örneği", *İş, Güç: Endüstri İlişkileri ve Kaynak Dergisi*, 19 (4).

Kumaş, H. (2017) "İşverenlerin Sendika Üyeliğine Bakışları (Denizli İli Örneği)", *Çalışma İlişkileri Dergisi*, 1.

Oğuz, Ş. ve Ercan, F. (2010) "Avrupa Birliği'nde Emek Üzerindeki Yeni Kontrol Biçimleri ve Türkiye'deki Sendikaların Tepkileri", *Emek ve Siyaset*, Güngen, A. R. ve Ercan, F. vd. (der.), Dipnot, Ankara, 9-22.

Selamoğlu, A. (2017) "Gençler ve Sendikal Örgütlenme: Yeni Frekans Arayışının Kaçınılmazlığı", *Zor Zamanlarda Emek*, Makal, A. ve Çelik, A. (der.) İmge, Ankara.

Tokol, A. (2017) *Endüstri İlişkileri ve Yeni Gelişmeler*, Dora, Bursa.

Tokol, A (2017), *Uluslararası Sosyal Politika*, Dora, Bursa.

Uçkan, B. (2011) "Trade Unions As Employers: The Case of Union Experts in Turkey," *İşgüç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, Cilt: 13 Sayı: 4.

Zorlu Günok, M. (2018) *Emeğin Prokrustes Yatağı: Sınıf Mücadelesi ve Emek Denetimi*, Notabene, İstanbul.

Emek
Çalışmaları
Topluluğu

2019